

**Potřebujete opravit - zrekonstruovat
CHALUPU či OBYTNÝ DŮM?**

Nejlépe Vám to zabezpečí:

STAVEBNÍ FIRMA BRŮNA - MARKSTAV

**Polní 970, tel./fax: (0432) 36 22
514 01 Jilemnice**

Nevěříte?

Přijďte se podívat
do Poniklé - Nové Vsi na chalupu pana Martinka.

Provádíme rovněž:

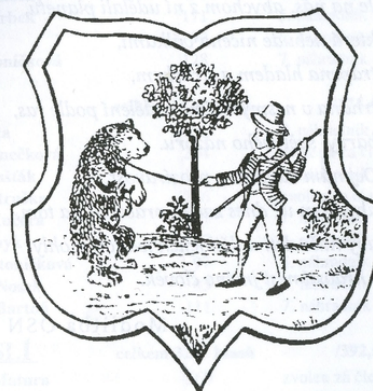
- **NOVÉ STAVBY**
- **REKONSTRUKCE A OPRAVY NA KLÍČ**
- **VESTAVBY A PŘÍSTAVBY**
- **DLAŽBY VČETNĚ ZÁMKOVÝCH**
- **INŽENÝRSKÉ SÍTĚ A ČOV (ČISTÍRNY)**

Zpravodaj MěÚ Vysoké nad Jizerou - Větrník č. 11-12/1998, vedoucí redaktorka
Ludmila Hnyková, náklad 400 ks, cena 6,- Kč. Příspěvky zasílejte do každého
3. v měsíci na MěÚ ve Vysokém nad Jizerou PSČ 512 11.

V roce 1998 vytiskla Tiskárna GLOS Semily, s.r.o. - tel./fax: (0431) 6245 84.

VĚTRNÍK

**ZPRAVODAJ MĚSTSKÉHO ÚŘADU
VE VYSOKÉM NAD JIZEROU**

Listopad - prosinec 1998

Odpovědnost za svět

*Pane, naše Země je jen malá hvězdička
ve velkém vesmíru.*

*Je na nás, abychom z ní udělali planetu,
která nebude ničena válkami,
trápena hladem a strachem,
trhána v nesmyslném rozdělení podle ras,
barvy, světového názoru.*

*Dej nám odvahu a prozíravost,
abychom už dnes začali pracovat na tom,
aby naše děti a děti jejich jednou mohly
s hrdostí nést jméno člověk.*

Modlitba OSN

VÝSLEDKY VOLEB do městského zastupitelstva ve Vysokém nad Jizerou konané dne 13. - 14. 11. 1998

KDU-ČSL

celkem 1444 hlasů /176,4/

1. Jiří Doubalík	219	zvolen za člena MZ /1/
2. Svatava Hejralová	179	2. náhradník ve volební straně
3. Vladimír Vodsedalek	253	zvolen za člena MZ /2/
4. Jaroslav Rak	185	1. náhradník volební strany
5. Jan Hejral	166	3. náhradník volební strany
6. Zdeněk Pokorný	51	4. náhradník volební strany
7. Zdeněk Skrbek	171	5. náhradník volební strany
8. Jiří Šalda	92	6. náhradník volební strany
9. Jana Bartoníčková	128	7. náhradník volební strany

ODS

celkem 1427 hlasů /174,4/

1. Karel Bárta	196	2. náhradník volební strany
2. Marie Trunečková	234	zvolena za člena MZ /3/
3. Zdeněk Kašfák	131	3. náhradník volební strany
4. Martin Petruška	286	zvolen za člena MZ /4/
5. Jaroslav Kučera	197	1. náhradník volební strany
6. Martin Hnyk	92	4. náhradník volební strany
7. Alena Bartoníčková	97	5. náhradník volební strany
8. Bohuslav Nosek	83	6. náhradník volební strany
9. Vladimír Bartoň	111	7. náhradník volební strany

NEZÁVISLÍ

celkem 3212 hlasů /392,5/

1. Jindřich Matura	560	zvolen za člena MZ /5/
2. Ing. Karel Kellner	387	zvolen za člena MZ /6/
3. PharmDr. Dalibor Ďurďa	369	zvolen za člena MZ /7/
4. Petr Srna	287	zvolen za člena MZ /8/
5. Jiří Poláček	277	1. náhradník volební strany
6. Pavel Knop	227	2. náhradník volební strany
7. Josef Jirouš	289	3. náhradník volební strany
8. Pavel Žanta	434	zvolen za člena MZ /9/
9. Josef Nosek	382	4. náhradník volební strany

ZPRÁVY z městského úřadu

Dne 23. 11. 1998 se uskutečnilo 1. „ustavující“ veřejné zasedání nově zvoleného městského zastupitelstva ve Vysokém nad Jizerou.

S výsledky voleb, které proběhly 13. a 14. 11. 1998, seznámil přítomné předseda MěÚ pan Josef Matura. Po odsouhlasení výsledků voleb mandátní komisí a po složení zákonem předepsané slibu zastupitelů obdrželi zastupitelé osvědčení o zvolení a zasedání pokračovalo volbami funkcionářů města.

Starostou města byl zvolen pan Jindřich Matura. Bylo rozhodnuto, že jediným dlouhodobě uvolněným funkcionářem města bude pouze starosta. Zástupcem starosty byl zvolen ing. Karel Kellner - funkcionář neuvolněný. Byla odsouhlasena funkce tajemníka MěÚ. Do této funkce navrhl pan starosta ing. Pavla Štěpánka.

Členem Okresního shromáždění za Vysoké nad Jizerou byl zvolen pan Jindřich Matura /záleží na dohodě s obcemi Paseky n. J. a Roprachtice/.

Možnost používat závesný státní znak budou mít v novém funkčním období tito členové MZ: Matura Jindřich, ing. Karel Kellner, Vladimír Vodsedálek.

Informace z posledního zasedání „starého zastupitelstva“: MZ zastupitelstvo rozhodlo dne 26. 10. 1998 mj:

Vodné-stočné

ponechat stávající sazby za vodné a stočné v platnosti do 31. 3. 1999, do tohoto termínu provést odpočet spotřeby. Do tohoto termínu by měla být vypracována též tolik slibovaná vyhláška o dodávce pitné vody a zajištění odvodu kanalizačních vod.

Prosincový odpočet spotřeby nebude realizován.

Garáže Sklenařice

zjistit zájem o garáže ve Sklenařicích, město nabízí občanům Sklenařic a majitelům rekreačních objektů ve Sklenařicích možnost získání garáže. V případě zájmu by město realizovalo výstavbu cca 5 garáží /řadová výstavba/ v prostoru u kravína ve Sklenařicích.

Prodejní cena garáže by činila cca 110 až 120 tisíc korun včetně pozemku. Realizace v případě zájmu - konec srpna 1999 /dokončení/.

Blíží informace na MěÚ ve Vysokém - kancelář tajemníka MěÚ telefon-fax 0432/593902.

Zprávy z muzea

● od příštího čísla budeme uveřejňovat vzpomínky různých vysokých osobností na zapomenuté hospody ve Vysokém a okolí z archivu městského muzea

● muzeum připravuje u příležitosti 95. výročí založení SKI Klubu výstavu. Bude otevřena v muzeu 28. 11. 1998. K tomu-

to výročí předkládáme „zajímavý dopis ze dne 28. října 1918 z místopředsedství pro ráloství české.“

Toto místopředsedství ještě toho samotného dne 28. 10. 1918 zařadilo a poslalo dopis Českému SKI Klubu ve Vysokém tohoto znění: Žádosti Vaší o poskytnutí subvence c. k. ministerstvo veřejných prací výnosem ze dne 16. 10. 1918 nevyhovělo.

Pozn. originál dopisu z tohoto data je uložen v muzeu.

● 15. prosince budou opět vystaveny belemy ze sbírek muzea

Víte, že...

❖ Váš divadelní spolek Krakonoš zve na „českou“ premiéru Moliérových hry Měšťák šlechticem, kterou uvede o vánočních svátcích, tj. 25. a 26. prosince 1998. Proč „českou“? V této verzi budou vystupovat pouze čeští herci nikoli spolu s francouzskými kolegy, jako tomu bylo o přehlídce. Přijďte se podívat a budete mít možnost srovnání.

❖ Krakonošáci - loutkáři také nezahálí. 21. listopadu odjíždějí s přenosnou scénou do Nymburka. Zde odehrají na Nymburském divadelním podzimu hned dvě pohádky - Začarovaný les a Pohádku naruby. Je to první šance představit dětem mimo Vysoké tyto unikátní loutky. Zatím jiné pozvání od loňské účasti ve Francii loutkáři nedostali. Možná je to škoda,

protože svým způsobem jsou už velkou raritou.

Pro místní děti se pak v předvánočním čase chystá premiéra nové pohádky od ing. Čecha Kašpárek, Škrhola a Pivoňka. Naposledy se hrála asi před třiceti lety. Radost jistě udělají i dětem z MŠ v Jablonci n. Nisou, které za vysokými loutkami přijíždějí už třetím rokem. Moc se pak těší na setkání s kamarády z Hobby klubu Liberec. Ti prožívají Mikuláše už dvacet let v malém sále divadla Krakonoš ve Vysokém.

❖ V neděli dne 6. prosince 1998 od 13 hodin pořádá MěÚ ve Vysokém nad Jizerou v sále hasičské zbrojnice malou oslavu pro důchodce, která se koná každý rok - vánoční setkání s důchodci. Na programu je vystoupení dětí ze základní a mateřské školy a zahrají a zazpívají vám pan Pošeň a pan Hejral. Občerstvení zajištěno.

Co se nám líbí a co se nám nelíbí

Nejdříve bychom chtěli jménem celé redakce i MěÚ poděkovat všem majitelům a vedoucím obchodů, kteří pravidelně „před svým prahem“ uklízejí.

Ovšem nehygienické a neestetické vylévání špíny do ulice stále leckde trvá!! Skutečně to nevypadá dobře, když městečko, byť malé počtem obyvatel, ale velké kulturou a divadelní tradicí, se těmito zaběhnutými a nepěknými zvyky shazuje. Jsou přece i funkční kanály.

Absolutní nezáměr o estetický vzhled a čistotu okolo svého podniku má hotel Morava, t. j. jeho zaměstnanci, a majitel „Šneka“ Martin Štěpánek. Hromady listů z jeho topolů se válejí po ulici a čekají, až je vítr zase rozfouká po celém okolí. Všechno, co se p. Štěpánkovi nezdálo správné ze strany MěÚ, veřejně kritizoval, ale na vlastní práh nějak zapomněl. Proto připomínáme.

A ještě o jednu neblahou zkušenost se s vámi, milí čtenáři, podělíme.

Byli jsme upozorněni, že kdesi na Kamenci si nějaký podnikavec přímo na pastvinách založil skládku z dílů a součástí starého automobilu. Vydali jsme se tam, skládku jsme našli, autor se zjistil a pastviny jsou zase čisté. Pěkný konec, vidíte?

Jenomže ta skládka byla přímo u krásného lesíka, jako stvořeného pro milostné schůzky. Lákal nás, co kdybychom našli nějaké hříbečky či podhříbečky. Nenašli, neboť jsme nehledali, vnitřek lesíka nám vzal chuť i odvahu. Byl plný všeho možného odpadu, jaký jen si dovedete představit. Bylo to otřesné podívání, které nám vzalo radost ze slunného dne, letos tak vzácného. Napadla nás Nerudovská otázka: Kam s ním? Tedy s tím odpadem. Nestálo by za to, aby se třicet mužů sešli, dali hlavy dohromady, a to, co pravděpodobně třicet občanů tam nanosili, aby třicet mužů odvezli tam, kam to patří, spálili, co se dá, a z odporného smetiště zase udělali lesík, lákající zamilované anebo taky houbaře. Co vy na to?

Redakce

Školní okénko

MŠ

Už od září naplno

Přestože v době, kdy píše tento článek, uběhly od začátku školního roku sotva dva měsíce, děti v Mateřské škole /MŠ/ ve Vysokém n. J. mají už za sebou několik zajímavých akcí. Jednou z prvních byla návštěva roztokového mlýna Drnčáku v malebném Fiedlerově údolí. Po ní následoval výlet na známou farmu huculských koní na Janově hoře, kde si děti mohly mj. ověřit míru své odvahy. Mimořádným vztah k přírodě a zvířatům projevily i sbíráním a sušením kaštanů. Venku už bylo často sychravo, nejenom podle kalendáře vládl podzim, a to je příjemné zůstat pěkně v teple a třeba se i podívat na nějakou pohádku. Za to, že byly pozdravit Krakonoše, který vládá městu během divadelní přehlídky, dostali malí od vládce hor kromě sladkostí i další dárek - přímo do školky jim poslal Divadlo buďAnebo z Karlových Varů. Manželé Zajíčkoví zahráli dětem Pohádku ze ZOO, pohádku o prapodivném zvířeti, z kterého se nakonec - za vydatné asistence dětí - vyklubala liška. Pro Vladimíra Zajíčkovou, absolventku pětiletého Kurzů praktické režie, probíhajícího v rámci přehlídky, bylo toto představení jakousi závěrečnou zkouškou, ve které před malými diváky i učitelkami obstála. Začátkem listopadu pak do MŠ přijel Martin Brunner, hudebník na volné noze, působilci svého času v královéhradeckém Divadle DRÁK.

Přivezl s sebou dvě flétny a velkou knihu, ve které se ukrývaly Pavlem Hubáčkem malované kulisy k pohádce O Červené Karlu, pro niž scénář napsal a kterou režíroval Jan Bílek. Hudební divadlo bylo pro prcky opět něco nového.

Paní učitelky se svými svěřenci pracují podle plánu, se kterým se rodiče mohli seznámit na schůzce konané už v polovině září. Týden nato proběhlo i již tradiční setkání rodičů předškoláků s psycholožkou a pedagožkami z mateřské a základní školy, které bylo i letos podnětné a informace na něm získané určitě pomohou při rozhodování, zda dát potomka do školy, či zda ještě rok počkat.

Děti v mateřské škole ani chvíli nezahálejí. Tak jako před každými vánočními svátky chtějí i před těmito letošními za pomoci svých učitelek potěšit své nejbližší, od začátku listopadu se připravují na mikulášskou besídku. Nechme se překvapit. Určitě bude o čem psát.

Alíce Sládková

ZŠ

Jak nám žáci veršují

Jsou to již dva roky, kdy se mohli čtenáři Větrníku setkat s veršovanou tvorbou našich žáků, která vzniká v rámci básničkových hitparád v některých třídách druhého stupně.

Téměř celou soutěž si organizují děti samy, vymyslí báseň na domluvené či libovolné téma, přihlásí ji do probíhajícího kola a následně třída coby porota zhodnotí soutěžní příspěvky a udělí své body. Až teprve pak přijde čas vyučujícího, aby obvykle

vítězné rýmováčky, resp. jejich autory ocenil malým bičem, tedy známkou nejlepší.

Poezie, která zůstává u žáků základní školy ve stínu prózy, tak získává důvěrnějších podob a možná i svádí podívat se, jak to dělají všichni ti Žáčkové, Nezvalové a Skácelové. Žáci zároveň objevují nekonečné možnosti fantazie a jako začínající žongléři slov si pohrávají se svou mateřštinou.

Básničky dětí jsou pestré formou i obsahem, nalezneme mezi nimi jak poezii lyrickou, tak epickou, témata přírodní i pohádková. Nahlédneme však společně do oblasti, která se vyskytuje nejhojněji a která přináší to, co je pro naše děti přiznačné, humor, smích a již zmiňovanou mimořádnou fantazii. Až poněkud nespoutanou rozvernost nám budou muset někteří dospělí odpustit.

Mgr. Petr Pýcha

Hostina

Onďej Vaverka

Vlétla oknem mladá moucha,
sedla na stůl, hloupě kouká.

Kdepak to jsem asi?

Smáčí v pivu řasy.

Tře si packy o křídla,

jitnici zahlídla.

Všude živo, plno vzruchu,

povídá si moucha v duchu.

Není tohle propána

hospoda u Bobana?

Otřela si z očí pěnu.

Ochutnám teď dnešní menu.

Je toho tu plný stůl,

hotový zlatý důl.

Od všeho jsem okusila.

Ještě že je Boban prase,

přiletím sem příště zase.

Na co myslí patník

Tomáš Tichánek

*Víte, na co myslí patník?
Na nějakou neplechu,
aby autu odřel blatník,
pořádne až do plechu.
Na smetišti na to myslí
smutný patník rezivý.*

Zázitky z Prahy

Ve čtvrtek 22. 10. 1998 ráno v 7.00 hod. jsme odjeli na výlet do Prahy. Vezl nás pan Kučera. V autobuse bylo veselo, každý něco dělal, anebo vtipkoval se svým sousedem. Cesta ubíhala docela rychle. Po cestě jsme měli jednu přestávku. Do Prahy, hlavního města ČR, jsme vjížděli kolem 10. hodiny. Vystoupili jsme na ulici a záhy se objevily zástupy dětí a dorostenců, kteří čekali na výstavu Josefa Lady. Zatím se 4. třída šla podívat do Královské zahrady na fontánu a letohrádek královny Anny. Po půl hodině jsme se vyměnili. V Královské zahradě to bylo nádherné, ve fontáně bylo hozeno pár halčů, a tak jsme nějaký ten desetičtík taky přidali. Pak jsme se vrátili a zjistili, že se na výstavě stala technická porucha, pokladny nefungovaly, osvětlení také ne a do všeho toho se ze všech stran hrnuly zástupy dětí, které chtěly vidět obrazy. Výstavu Josefa Lady jsme tedy neshlédli, ale místo toho jsme šli na nádvoří před chrám sv. Vít, pak do muzea Lobkovického paláce, kde jsme viděli poklad z Tříčce, šperky, zbraně, Zlatou bulu sicilskou z roku 1212 a různé jiné pergameny.

Také jsme byli na balkónku, ze kterého jsme šli dolů po zámeckých schodech, kde byli thovci, kteří prodávali hezké obrázky

z různých částí Prahy. Byli jsme na různých vyhlídkách, na hřbitově slavných lidí na Vyšehradě a viděli jsme hroby Boženy Němcové, Františka Hrubína a dalších osobností. Všude bylo teplo a po Vltavě pluly krásné lodě.

Výlet v Praze se líbil všem, kteří se ho zúčastnili.

Veronika Havelková z 5. třídy

ISŠ

Podzim

Miliony let obíhá planeta Země kolem Slunce, každý rok po stejné dráze. Máme štěstí, že žijeme uprostřed Evropy a můžeme se radovat ze čtyř ročních období. Každé má svůj půvab a na každém je co obdivovat.

Například podzim. Ve srovnání s lidským životem představuje zralý věk. Přinášá plody, které na jaře nasadily květy, přes léto zralé a na podzim se sklízí. Větve jabloní a hrušní se sklánějí pod tíhou ovoce, které zve k nakousnutí. Jindy se vydáš po cestě k lesu. Už je trochu chladno, fouká vítr, ale sluníčko se ještě nechce rozloučit. Svítí na stromy kolem cesty a trsy jeřabin září jako pravé granáty. Nad polem krouží ptáci a těší se na bohatou hostinu. Celé houfy míří do korun stromů a za odměnu zpívají podzimu svoje písničky. Jsou to kvíčaly a jejich let připomíná prvňáčky, kteří se ve škole učí malovat obloučky. Dolů - nahoru - dolů - nahoru. Jakoby ztrácely sílu, padají k zemi, ale pak lehce mávnou křídly a podzimní vítr je nadlehčí a odnese o kousek dál.

Ani se člověku nechce domů. Touží po tom, aby si mohl prodloužit podzimní náladu. Doma se zaboří do křesla a zapne magnetofon. Vivaldiho Čtvero ročních dob.

Nýdrllová, II UB

Jaro, léto, podzim, zima...

Koloběh života v přírodě s sebou přináší neustálé střídání čtyř ročních období. Každé z nich má své kouzlo, půvab, jedinečnost.

Co všechno je skryto ve slově podzim! Tajuplné změny v přírodě. Sytě zelená barva je vystřídána teplými odstíny žluté, hnědé, oranžové. Příroda jako by chtěla ještě na poslední chvíli předvést, co dokáže, než v ní převládne jednotvárná černá a šed, které budou předzvěstí přicházející zimy. Pán podzimu je mocný čaroděj, jenž mávnutím kouzelného proutku zbaví stromy listů a připraví zvířata k zimnímu spánku. Kotouč žhavého slunce se brzy ztrácí nad obzorem a sluneční paprsky se jen lehce dotýkají zemského povrchu. V přírodě vše utichá. Převládne klid a mír.

Podzim v životě lidí znamená příchod obávaného stáří. Je často naplněn steskem, touhou po něčem, co se už nevrátí, životem ve vzpomínkách, vidinami prožitých let. Nostalgie podzimu vybízí člověka na chvíli se zastavit a zbavit se zbytečného spěchu, v klidu popemýšlet o dosavadním životě. Co naplňuje můj život? Převládají v něm chvíle štěstí a spokojenosti? Tyto otázky nutí k přímým odpovědím a posilují víru a naději v nový a lepší život.

Herzová S, O2A

Z KULTURY

Krakonošův podzim

*Ještě hlavou zní mi loňské přivítání,
jak bláznivá střela nám všem letí čas,
jeden ani nemá chvilku na přemítání
a festival ve Vysokém už je tu zas.*

Už koncem září bylo cítit ve vysokém ovzduší očekávání čehosi příjemného, vzrušujícího, ale i nervozitu vyvolávajícího. Všechno to houstlo a 9. října nakonec vybuchlo. Začala XXIX. národní přehlídka venkovských divadelních souborů.

Přestože je zaslibena Krakonošovi, Pán hor byl letos nějaký roztržitý a zapomněl se za to odvděčit pěkným počasím. Ale zima, mlhy a déšť divadelní nadšence neodradily od toho, aby celý týden do 17. října žili přehlídkou. Letos ji zahájil, jako obvykle mimo soutěž, její první host, Divadelní spolek /DS/ Havlíček Neratovice komedií - /toto slovo se bude opakovat ještě několikrát, protože uvedený žánr převládá!/. „Rajčatům se letos nedaří“ od Johna Patricky. I když dílo nepatří k nejzdařilejším, díky hlavní představitelce Marii Živné, ztvárňující hollywoodskou hvězdu znechucenou okolními poměry a toužící radikálně změnit život přesídlením na venkov, se představení zařadilo k těm, které publikum přijalo spíše kladně.

Vloni oceněné Divadlo Duha Polná přijelo letos do Vysokého s příběhem o vztazích rodičů a dětí v neúplných rodinách za socialismu, s hudební komedií „Rodiče se

zbláznili". Inscenace hry Miloslava Švandrlíka a Karla Čejky je dramatizací původně prozaického textu a ani v tomto případě to není předloha příliš kvalitní. Režisér i herci si s ní však poradili. Velkým plusem byly živá a dobrá hudba a pěvecké výkony. Inscenace získala nejenom cenu diváka, ale i příznivé hodnocení poroty.

Tohoto roku žádného z členů DS Žlutice při DK Žlutice nesklátila nemoc, jak tomu bylo vloni, takže diváci mohli zhlédnout komedii „S tvou dcerou ne“ plzeňského herce Antonína Procházky. Po prvních minutách, které neslibovaly příliš velkou zábavu, se hra rozběhla, a i když pravda občas zpomalila, publikum se zcela bavilo. Velký podíl na tom měla představitelka Libuše Ivana Bradáčová svým přirozeným hereckým projevem, který ocenila i odborná porota.

Alex Koenigsmark - „Ostrovy zdánlivé“. A opět komedie, i když v tomto případě by se toto označení snad lépe vyjímalo v uvozovkách. Po šestileté přestávce ji nastudoval DS KS Bystřice u Benešova. Hra o vdovském čtyřlístku, žijícím stereotypně, hlavně vzpomínkami na minulost, který z poklidu vytrhne neznámá dívka, patřila ke dvěma nejkritizovanějším - porotou i diváky. Divadlo KLYH Lysice přijelo z Moravy do Vysokého poprvé, a to s Koenigsmarkovou dramatizací Ladovy pohádky „Nezbedné království“. Jedná se o moderní pohádku s písničkami, kde je všechno narušeno. Představení trvá dvě hodiny, ale přišli se tam toho za tu dobu neuděje - podstatné zkrácení by mu prospělo. Velmi pěkná byla výprava. Kostýmy měly šmrnc a ve většině z nich by se dalo vyjít i na ulici.

„Podivná paní Savageová“ Johna Patric-ka v podání DS při OÚ Kozlovice patřila bohužel k těm nejméně povedeným. Mís-

tem děje je soukromé sanatorium pro duševně choré, jehož pacienti jsou však mnohem hodnější, milejší, ušlechtilější a čistší než lidé za jeho branami. Vynikly herecké výkony představitelky paní Paddyové a Fairy-May - Jany Juchelkové a Jiřiny Tabachové.

DS bratři Mrštík z Boleradic přivezl do Vysokého hru srbského autora Branislava Nušiče „Paní ministrová“. Tato salonní komedie je satirou na politické poměry v Srbsku před I. světovou válkou, přesto vyznívá pořád aktuálně. Zřejmě bude moci prostorem a časem vesele plout ještě hodně dlouho. Boleradičtí si i letos získali sympatie poroty i diváků.

Horší to už bylo s absurdní hrou Slawomira Mrožka „Na pustém...“ /Na širokém moři/ v nastudování DS Jaroslav při KaSS Luže, hosta přehlídky. Kladně se hodnotila snaha o realizaci nelehké hry vypovídající o našem „civilizovaném“ světě.

Pražský DS Mama-ya š Papa-ya, jako další host přehlídky, zahrál „Chuť medu“ Shelagh Delaneyové. Hra, zabývající se především vztahem matky a dcery a hledáním identity mladého člověka, zaujala zejména výkonem hlavní představitelky Hany Homolové.

Ve čtvrtek pozdě večer vystoupili ještě absolventi Kurzu praktické režie /KPR/, který ukončili po pěti letech. Během přehlídky /I/ nastudovali mírně absurdní úvahu o možném konci světa „Sodomagomora!“ Romana Sikory.

„Pohádku ze ZOO“ odehrálo karlovarské Divadlo buď Anebo v páteční odpoledne hned třikrát, z toho jednou v Jablonci, a to přímo ve školce a škole. Pro Vladimíra Zajíčkovou, frekventantku KPR, byla pohádka absolventským představením. Líbila se pedagogům i dětem, které byly nená-

silně vtahovány do děje. Divadlo buď Anebo bylo předposledním hostem přehlídky.

K nejlepším představením soutěžní části přehlídky patřila hra maďarského prozaika a dramatika Istvána Orkényho „Rodina Tóthů“, jejíž děj se odehrává v zapadlé vesnici v horthyovském Maďarsku za II. světové války. Porota rozhodla o nominaci souboru DS MKZ Horšovský Týn za jeho výkon do programu Jiráskova Hronova 1999 a ocenila i režii a některé herecké výkony.

Zejména Vysočtí s velkým napětím očekávali mimosoutěžní vystoupení členů místního DS Krakonoš a Théâtre Sans-Lien, kteří společně nastudovali Moliérova „Měšťáka šlechticem“ - Le Bourgeois Gentilhomme“. /O podrobnostech česko-francouzského projektu se dočtete na jiném místě. / Toto závěrečné představení hostů se stalo bonbónkem letošní XXIX. národní přehlídky venkovských divadelních souborů.

Podle hodnocení odborné poroty byla úroveň letošního ročníku nižší než jiné roky. Jedním z důvodů byl i nepříliš šťastný výběr textů k nastudování. Pokud však návštěvník zhlédl víc představení, myslím, že určitě alespoň z některých odcházel s příjemnými pocity.

A odpovědi na otázky kdy? kde? kdo? a jak? v souvislosti s příštím jubilejním ročníkem Krakonošova divadelního podzimu?

Od 9. do 16. října 1999, samozřejmě ve Vysokém nad Jizerou, milovníci divadla aktivní i pasivní, určitě s nadšením a láskou.

XXIX. ročník skončil, ať žije XXX!

Alice Sládková

Hosté z Théâtre Sans-Lien

Ke zpestření programu letošního XXIX KDP jistě přispěl i společný divadelní projekt ochotníků Divadelního spolku Krakonoš z Vysokého n. J. a francouzských amatérských divadelníků, sdružených v souboru Théâtre Sans-Lien (volně lze přeložit jako Divadlo bez pout) z normandského lázeňského střediska Trouville sur Mer. Ležícího poblíž ústí řeky Seiny do vod Lamanšského průlivu. Naplnila se tak dvouletá práce obou amatérských skupin, vznikla na základě domohy režisérů obou souborů - panů Jana Hejrala a Daniela Guilberta.

V letošním roce se jednalo již o druhou návštěvu našich francouzských přátel u nás ve Vysokém. Ta první proběhla v předvelikonočním týdnu a byla zcela vyplněna zkoušením jednotlivých scén se zřetelem na diváckou čitelnost představení, ať již budou sedět v hledišti diváci čeští nebo francouzští. Pokračování nastoupené cesty proběhlo začátkem července v Normandii, kde již představení francouzského klasika J. B. Moliéra „Měšťák šlechticem“, poukazující na malost a pošetilost lidského konání, hraje-li si člověk na něco, čím ve skutečnosti není a ani být nemůže. Také tady znamenalo osm dní pobytu osm dní perného zkoušení, byť pochopitelně zpestřeného několika společenskými i výletními akcemi. Zde také padlo rozhodnutí předvést představení jako hosté na závěr říjnového KDP ve Vysokém n. J.

Ve středu 14. října tak dorazila v dopoledních hodinách výprava našich šestnácti spoluherců k nám do Vysokého. Po nezbytném uvítání v prostorách Krakonoše byli všichni ubytováni v RS České spořitelny, kde bylo zajištěno rovněž stravování. Celý pobyt francouzských herců byl rozplánován

doslova na hodiny, a to na celou dobu pobytu. Hlavní důraz byl kladen na zkoušky představení, ale místo se našlo i pro několik neformálních setkání a jednu, podle slov našich francouzských přátel velmi zajímavou a zdařilou, exkurzi.

Ještě ve středu večer, poté, co si jenom trochu odpočinuli, navštívili herci z Théâtre Sans-Lien večerní představení a poté i část společenského večera v hasičárně, kde se jim všem velmi líbilo. Čtvrteční dopoledne bylo věnováno pilnému zkoušení a pilování posledních detailů. Odpoledne nejprve vyplnilo přijetí u přednostky OkÚ v Semilech JUDr. Hůlkové a dále pak exkurze na Střední uměleckoprůmyslové škole v Turnově, kde se studenti školy za doprovodu zástupce ředitele pochlubili svými pracemi. Nutno podotknout, že návštěva školních ateliérů, ať již malířských, ryteckých, zlatnických nebo kovářských, naše přátele doslova nadchla a čas vymezovaný na exkurzi se podstatně protáhl. Někteří z francouzských vytrvalců si pak ještě maratónský den „osladili“ návštěvou nočního představení absolventů KPR ve vysokém Krakonoši.

Páteční dopoledne bylo opět věnováno zkoušení a odpoledne bylo vyhrazeno officialitám - nejprve přivítání u starosty města p. Matyry v obřadní síni MěÚ a v 15 hod. pak uvítání před budovou Krakonoše samotným Pánem našich hor. To si nenechali ujít ani mnozí naši spoluobčané, a tak za konečně vlídného počasí mohl veliký dav příznivců ochotnického divadla uslyšet nejen francouzsko-českou variantu písně „Já mám koně“, ale i ochutnat trochu výborného francouzského červeného vína, které naši hosté k tomuto účelu přivezli a pilně ochraňovali. Páteční večer pak byl vyhrazen vernisáži a následnému společenskému večeru u příležitosti otevření výstavy „Vrchlabí-Trouville“, který proběhl pod

patronací česko-francouzské společnosti ve Vrchlabí.

A přišla sobota. Nejprve od časného rána generální zkouška, občas přerušovaná redaktorkou Pilařovou z Českého rozhlasu, tu redaktorem Weinertem z České televize, nicméně zdárně dovedená do konce. Všechny spoluvůdce začaly obcházet obavy, jak obecenstvo přijme tento originální projekt, zda výsledek bude alespoň adekvátní vynaložené snaze, zda se experiment setká s pochopením diváků i divadelních odborníků atd. atd. Napětí vrcholilo těsně před 13 hod. o to více, že cestu do Vysokého si našel i kulturní atašé francouzského velvyslanectví z Prahy. Tréma zúčastněných se posléze přetavila do snahy odvést na jevišti to maximum, co v každém účinkujícím je. A výsledek? Ten podle diváckého ohlasu naprosto předčil i ta neoptimističtější očekávání. Dlouhý a silný potlesk, místy v stoje, byl tou nejlepší odměnou všem, co se na tomto představení podíleli. Poděkování francouzského atašé a v podstatě pochvalná slova předsedy poroty prof. Čísáře, který ač k podobným divadelním záměrům skeptický, představení pochválil vzápětí pro další přímý vstup Českého rozhlasu. Rovněž druhé představení se setkal s podobným ohlaselem, a tak se unavení, ale velice šťastní Normanďané už mohli těšit na závěrečný bál, kterého se bez výjimky také zúčastnili, ač je ráno čekala 1400km dlouhá cesta domů. Pouze řidiči aut velice neradi odcházelí okolo 24 hodiny, ostatní vytrvali až do samého závěru.

Nedělní rozloučení se členy DS Krakonoš na malém sále divadla se již neslo v tu skrytém, tu v neskrývaném slzavém duchu, a to na obou stranách. Mladý Alban (hrájící francouzského filosofa) už raději ani nemluvil a jenom psal. Úderem desáté nasedli naši milí přátelé do připravených vozidel a po

nezbytném obkroužení vysokého kostela (při asi šestém nebo sedmém obezdu francouzské kolony-pochopitelně za neustálého troubení - zpochybná tradice třech obezdů) se vydali na dlouhou cestu domů. Bylo nám v tu chvíli, Krakonošákům, jako bychom trochu osířeli.

Ale co. Žádný sentiment. Vždyť v provincii by se mělo stejné představení odehrát dvakrát nebo třikrát v Normandii a smělé plány p. Guilberta pro rok 1999 (Strasbourg, Brusel, ...) jsou dostatečnou zárukou, že krásná přátelství, vzniklá mezi obyčejnými lidmi s velikou jazykovou bariérou, vlastně začínají nést své ovoce.

Závěrem by se slušelo poděkovat všem, co svou troškou přispěli ke spokojenému pobytu normandských přátel - starostovi města a městským zastupitelům, personálu RS Česká spořitelna, členům DS Krakonoš, ale zejména pak našim tlumočnickům, bez nichž by se podobný projekt prostě realizovat nedal. Byli to paní Jarmila Delepine z francouzského Caen - ta se mimochodem vrátila po dvaceti letech do míst, kde dříve jako kulturní referentka na Zotavovně Větrov pracovala, pan ing. Alois Dušek z Vysokého a pánové PhDr. Josef Pivoňka a ing. Petr Štěpánek z Vrchlabí. Díky právě těmto lidem mohla vzniknout i mnohá osobní přátelství krkonošských ochotníků a normandských divadelníků. Lze jen věřit, že se jim na amatérské bázi naprosto ojedinělý experiment povede patřičně prodat i na jiných jevištích a skupina nadšenců tak dokáže ukázat smysl a cíl skutečné evropské integrace národů - porozumění, přátelství a oboplně výhodná vzájemná spolupráce.

Tak ještě jednou díky a brzy
- Au revoir !!!

ing. Ivan Hanuš

J. J. Rousseau:

***Člověk je v jádru dobrý,
nemůže však dosáhnout
pokroku sám, bez bližních.***

Toto credo zaznělo na závěr z úst francouzského režiséra p. Daniela Guilberta při našem rozhovoru (samozřejmě s tlumočnickou). O čem jsme si povídali? Hlavně o významu spolupráce dvou souborů, mluvících dvěma různými jazyky, ale s jedním společným srdcem, naplněným láskou k divadlu - mezi vysokým Krakonošem a francouzským Theatre Sans Lien.

Spoustu podrobností víme už ze dvou návštěv našich ochotníků ve Francii. Přesto jsem se znovu zeptala:

Jak vlastně došlo k tomu velkému divadelnímu přátelství?

A odpověď?! Bylo to jako s láskou, jednoho dne se s někým setkáte, zamilujete se a vznikne vztah. Cítíme stejně. V obou souborech je to velká láska k divadlu, upřímnost, touha dát někomu něco. V současné době, kdy se jedná o vstupu do evropského společenství, by naše vzájemná práce mohla být vzorem, že i vzdálené státy s různými jazyky, tradicemi, se mohou domluvit a spolupracovat. Společně se divat, dělit se, pomáhat si, společně se radovat, věřit jeden druhému. Divadlo je umění komunikativní a mohlo by být předvojem vztahů v Evropě. Pracovali jsme pilně na obou stranách, ale společně asi 60 hodin, což je vlastně jen 5 dní profesionálního herce. Mám velikou důvěru v to, co proběhne, dáme se jeden druhému, ať už to dopadne jakkoli, budeme mít velké zkušenosti. Trému máme všichni. Tolik p. Guilbert.

To bylo v pátek před představením. A co bylo po představení?

Neuměla jsem si dost dobře představit, jak budou moci herci komunikovat, jedni neuměli česky, druhí francouzsky. Atmosféra před představením byla nabitá trémou, očekáváním, zvědavostí i strachem, jak to asi dopadne!

Ale už první výstup českého pana Jordána v podání p. Pošepného rozesmál celý sál, atmosféra se uvolnila a měšťák Jordán dělal všechno pro to, aby se mohl stát šlechticem. Kdo nevěděl, jakou práci a starost měli režiséři i herci, aby sladili dialogy, musel se domnívat, že naši mluví výborně francouzsky a Francouzi zase česky. I když pojetí bylo trochu odlišné, shoda byla nádherná. Francouzi hráli svého Moliéra - svého milovaného klasika, naši zdůrazňovali komediálnost situací. Nebylo malé nebo špatné role, všichni byli výborní, hra velice dobře gradovala a absolutní úspěch prozradil ohromný aplaus.

Díky panu Guilbertovi, díky Honzovi Hejralovi, díky a blahopřání všem účinkujícím. Skutečně všichni dali ze sebe všechno.

Mnoho úspěchů do další společné práce přeje

L. Hnyková

Něco ze zákulisí

K napsání tohoto článku jsem se rozhodl po rozhovoru s několika občany, kteří sice žijí celá léta v našem městě, sledují veškeré kulturní dění včetně Krakonošova podzimu, ale přesto jejich představa o realizaci celé této akce je naprosto mylná. Proto bych velmi rád o celé věci napsal několik vět.

Letošní ročník KDP byl pro divadelní spolek mimořádně náročný, neboť jako každoročně zajišťoval pravidelný chod celé přehlídky. To znamená ubytování, stravování, provoz restaurace, práci techniky, uvaďček, šatnářů, hostesek a také vítání a loučení se soubory včetně doprovodu malé dechové hudby. A k těmto povinnostem od poloviny týdne přibývalo ještě intenzivní zkoušení s ochotnickými kolegy z Francie, které samozřejmě vyvrcholilo společným představením Měšťák šlechticem.

A toto všechno včetně obětování vlastní dovolené je jen část z toho, co členové divadelního spolku Krakonoš pro národní přehlídku dělají, a to bez nároku na jakékoli finanční ohodnocení.

Doufám, že tímto malým nastíněním práce členů spolku pomohu obhájit ochotníky, kteří i v této době jsou schopni vyjádřit svoji lásku k ochotnickému divadlu tímto nezištným způsobem.

Jiří Pošepný

Vánoce

*Vánoce, vánoce,
skoro-li budete,
jedněm ku radosti,
druhým ku lítosti
svým časem přijdete.*

Advent už začal a co nevidět budou tu i Vánoce. Budou bílé nebo se zhlédly v deštivém podzimu? Nechme se překvapit a vžijme se do předvánoční nálady ve verších i ve vyprávění.

Vánoce

*Prosinec, tajemný mlhou a tmou,
je prozářen láskou a vzpomínkou
na dětství o vánocích, na domov,
na lásku rodičů a na rodinný krov,
vzpomínkou, která oči rozzáří,
při níž slza sklouzne po tváři.*

*Vánoce vzpomínky nám přiblíží,
oči zahřejí, víc radost zatřítí,
hovoří srdce, jež zmlkla i tlukou,
vztahuje se ke mně věnec rukou
živých i těch, kdo na hřbitově sní.
Všem chystám z lásky dárek vánoční.*

*Ó, Štědrý večer vede cestu domů
k záři světél vánočního stromu.
Slyším znít zvony, když si zazpívám:
„Narodil se, narodil se nám. . .“*

(H. P.)

Naše koledy

Jako všechny lidové písně i vánoční koledy jsou zrcadlem duše a ozvěnou srdce lidu, v jehož prostředí se zrodily. Zároveň jsou obrazem svízelných poměrů sociálních a hospodářských. Ale nad to jsou i výrazem toho, že podkrkonošští horáci s bídou a starostmi, kterých za dlouhé zimy ještě přibývalo, snažili se s nimi vypořádati vtipně, s humorem a ani za nejhorších poměrů nepodléhali nikdy stesku a bezmocnosti.

V našich koledách, ať je zpívaly děti nebo dospělí, jasně vidíme, jak náš lid býval v minulosti zpěvný, jak těšil sebe i jiné prostou vskutku lidovou koledou, kterou popisoval tajemně vyjádření významu Vánoc.

Obsah všech našich koled z Podkrkonoší je rázu humorného, humoru ryze krkonošského, často krajově drsný tak, jak rostl

z horské bídou na počátku 19. století. Tehdy nebylo v Krkonoších mimo přádko a úmorou práci za stavem jiného možného výdělku. Celoroční lidovou stravou byly brambory a ovesný chléb, kyselo a jediné na Vánoce si dopřávali horáci koláče, třeba jen ze žitné a ovesné mouky, a dlouho se na ně těšili a připravovali. Proto námětem většiny našich horských koled je právě pečení koláčů. Tak zachytily lidové koledy horský život v době předvánoční a vánoční. Je neocenitelnou zásluhou mnoha obětavých pracovníků, že tyto koledy sebrali a zapsali. Mezi nejznámější a nejzaslouzejší sběratele krkonošských koled patří: dlouholetý vysoký učitel Josef Zajíček, řídící učitel z Martinic Josef Horák, ředitel J. Jankovec, člen ČAVU Jaromír Jech a profesor státní konservatoře, novopacký rodák, Josef Bartoš. Nemůžeme nevpomenout i na starého kantora Věnceslava Metelku.

Z archivu muzea

Vánoční kapr

J. Žáček

*Vánoční kapr,
ten má život krátký,
vánoční kapr
nenávidí svátky.*

*Vánoční kapr
na své rybí pouti
nechce být požen,
alébrž chce plouti.*

*Chce klidně plouti
nekonečnou tůň,
kde kapří kmetí
v bahně u dna trůní.*

Komu by bylo
býti sežrán milé?
Dejte si radši
řezek nebo filé!

Pustíme kapra,
ať si brázdí řeku
pln optimismu,
radosti a vděku.

Ať si kapr
klidně slaví svátky
v rodinném kruhu
s kapry nemluvíátky.

Vánoční

- Jak snědli hubníček a jahelniček -
to byla jedna z příhod, které nám vyprávěl
dědeček

Naproti kostelu, tam co byl vjezd do škol-
ního dvora, stála tenkrát řada malých ní-
zkých domků, a v tom nejmenším z nich by-
leli dva starší lidé. Pomáhali v kostele, někdy
na faře, a tak žili skromně v bázni boží.

Ten rok začala zejména hodně brzy a krát-
ce před Vánoci se navíc strhla foukanice,
pravá vysocká futeř, sněh všechno zavál a
v domečku tma, že nepoznáš den od noci.
Škoda svítit, a tak bylo nejlepší přechkat to
Krakonošovo řádění pod peřinou. Když
potom fujavice přestala, říkají si stařečci, to
že už musí být Štědrý den. Postavili betlém,
a jak bylo na horách zvykem, povečeřeli
hubník a jahelník, Jezulátko na svět přivíta-
li a děda, že půjde vyházet cestu ke kostelu,
aby se lidi dostali na půlnoční.

Pěkně mu jde práce od ruky a když už
měl skoro hotovo, brodí se tím nadělením
soused a diví se, že by to do rána nepočka-

lo, proč dělá cestu teď, v noci - I nepočka-
lo, jakpak by se lidičky dostali do kostelíka
na půlnoční? -

- No právě, ta je až zejtra, dnes je přece
Dlouhá noc. - na to soused. - Tak, Dlouhá
noc, to jsme to s babkou pěkně popletli. Bet-
lém jsme postavili, hubníček a jahelniček
taký snědli a i to Jezulátko se u nás naro-
dilo o den dřív. -

Anna Čeřovská

Když padal sněh

Jak padá dnes, tak stokrát padal jindy
a neštěněkrát cestu běžil vánocům
a vždycky s vločkou stříbra radost hodil
a moře něhy v srdce čistá rozlil.
Hle, jasní zas svět -
jak zjasnil stokrát jindy.

Až přijde Večer tajuplných zpěvů,
až zešeřelých světél jas se setká,
až tichá Noc se zachví plesem zvonů,
co do hloubky Noci té duše tvoje šeptá?

Dál padá sněh, jak stokrát padal jindy
a zase cestu běží vánocům
a s každou vločkou stříbra radost seje
a moře něhy v čistá srdce leje.
Kéž zjasní celý svět, jak zjasnil
stokrát jindy.

- Z archivu
redakce -

ZA ROK MNĚ BUDE 100 LET

3. část seriálu z historie vysoké nemocnice

Obrázek nemocnice z roku 1935

Sloka třetí o tom, jak jsem přežila dru-
hou světovou válku. Tu napsal MUDr. Ladi-
slav Kavan, který v té době v nemocnici
působil.

Nechám ho vyprávět, jak to všechno
bylo, když Hitler odtrhl od naší vlasti
pohraničí.

„Vysoké je ze tří stran v těsné blízkosti
obklopeno neprodyšnou hranicí. Nemocni-
ce tak byla zbavena téměř celého svého
spádového území, zbyly nám jen Vysoké,
Helkovice, Stará Ves, snad i Stanový
a Lhotka. Tím nastala veliká starost, jak
udržet provoz vysoké nemocnice,
v západních Krkonoších velmi oblíbené.
Tehdy především pomohla vláda okleštěné
republiky a odhodlala se u nás zříditi léčeb-
nu s celostátní působností. S ohledem na
horskou polohu se uvažovalo o dvojím: buď
léčebna chorob štítné žlázy nebo léčebna
kostní tuberkulózy. Zvítězila druhá mož-
nost a neprodleně bylo přikročeno k pří-
stavbě a nástavbě infekčního pavilonu. Po
jejím dokončení začali sem již začátkem
roku 1941 přicházet první pacienti. Brzy
byly rozptýleny obavy místních lidí, že se

jejich příchodem zvýší nebezpečí rozšíření
tuberkulózy ve městě. Kostní tuberkulóza
na rozdíl od její plicní formy není pro
mimonemocniční prostředí nakažlivá. Vše-
obecné oddělení nemocnice bylo zachová-
no a její naplnění bylo plně starostí vedení
nemocnice. Bylo nutno přilákat pacienty ze
vzdálenějších obcí nezabraného území,
tedy Jesenného, Bozkova, Zásady, Semil,
později i Jilemnice (v průběhu války byla
jilemnická nemocnice zabrána pro SS-
lazaret).

To se podařilo mnohým úsilím pracov-
níků nemocnice i občanů Vysokého a oko-
lí. Vysoké mělo štěstí, že zde vždy pracu-
vali kvalitní a obětiví lékaři. Ošetřovatelská
péče byla zajišťována sestrami diakonkami.
Byly to věřící evangeličky, zachovávaly
celibát, žily v nemocnici a neměly jiné
zájmy než nemocné.

**Jak to bylo se stravováním, byl dosta-
tek pro pacienty?**

Na válečné poměry se podařilo zajistit
velmi dobré stravování, které často převy-
šovalo množstvím a kvalitou možnosti
v domácnostech. Na tuberkulózu byly větší
přídělky potravin než na běžné pacienty
a nalezly se možnosti, jak se ostatní paci-
enti mohli přizpůsobit. V nemocnici byly z dří-
vější doby značné zásoby potravin trvalého
rázu a z nich se v dobách válečné nouze při-
dávalo. Zbytky z kuchyně (a ovšem i při-
koupným krmivem) byla v nemocnici
krmena prasata. Dvě až tři domácí zabíjač-
ky ročně značně vylepšily jídelníček

nemocných. K jejich spokojenosti vydatně přispíval i personál kuchyně, vařila se často jídla (např. z brambor), na která byli horáci zvyklí. Masem nemocnici zásoboval řezník Polák z Roprachtic. Chytrý pan Polák nalezl a využil „díry“ v tehdejších předpisech a díky tomu jsme měli masa tolik, kolik jsme chtěli a mohli zaplatit. Jak jsme to dělali? Prostě na konci každého měsíce si pan Polák přišel pro potvrzení, kolik masa jsme přebrali nad válečný příděl (argumentovalo se tuberkulosními pacienty). Pan Polák s tím papírem šel na Českomoravský svaz pro hospodaření s masem a dostal mimořádný příděl. Úřadům to trvalo dost dlouho, než přišly na to, že se to nesmí a zakázaly to.

Jak se cítili pacienti v takových mimořádných podmínkách?

Podávalo se vytvořit nemocným téměř domácí prostředí. S lékaři i personálem se nemocní většinou znali, nebo rychle spřátelili. Návštěvy byly povolovány kdykoliv denně. Nyní už se to všude v nemocnicích praktikuje, ale tehdy to bylo něco mimořádného.

Doprava do nemocnice jistě taky nebyla jednoduchá. To by vás, milí čtenáři, jistě taky zajímalo.

Dopravní možnosti v okolí Vysokého byly velmi omezené. Tím, že si pacienti nemohla nemocnice přivést, protože neměla sanitní auto, o ně často přicházela. Napsali jsme úpěnlivou žádost na t. zv. Ústředí obcí, měst a okresů o přidělení sanitky. Podávalo se. Byla to Praga-baby, auto maličké, ale naše (a spolehlivě-nikdy nemělo vlastního řidiče s přiměřenou údržbou, ale jezdilo ještě mnoho let po válce).

Řidiče jsme nemohli zaplatit a tak, když někdo volal naši sanitu, sháněli jsme po Vysokém někoho, kdo měl řidičský průkaz a byl právě doma, aby nám pacienta přivezl. Později se stal řidičem sanity sám správce nemocnice pan Horáček. Dalším problémem byl válečný nedostatek benzínu, a tak jsme museli často žádat rodinu nemocného, aby nám trochu do nádrže přilili, mají-li doma nějaký benzin. Dokonce se jednou stalo, že na lyžích přijel mladý sklář ze Zásady a v batohu přivezl kanistr benzínu, jen aby měl jistotu, že jeho manželka bude moci očekávaný porod mít u nás.

Pamětníci vědí, že byl do nemocnice dosazen primář - Němec. Nastaly pak velké komplikace?

Postupem války bylo benzínu stále méně. Využili jsme toho, že tehdy už byl primářem Němec (Dr. Malý) a ten získal od Oberlandratu v Jičíně auto na dřevoplyn. Pro vysvětlení mladším:

na zádi osobního auta byl připevněn kotel, kde probíhala suchá destilace tvrdého dříví, a tak vzniklý plyn šel do motoru. Tehdy jsme už museli přijmout stálého řidiče. Ten měl práci dvojí: buď jezdil nebo štípal dříví.

Po odchodu primáře Dr. Klenky do Nové Paky „germanisace“ v té době nemocnici i opuštěným Čechům v zabraném území pomohla. Nový primář na úřadech zajistil, aby k nám mohli opět jezdit pacienti ze „Sudet“. Byli tak opět léčeni v české nemocnici, kde je ošetřovali lidé, kterým důvěřovali, které znali a hlavně s nimiž se opět domluvili česky. Pro správu nemocnice to mělo ale ten důsledek, že se s pojišťovnami v „Sudotech“ mohlo

korespondovat jen v německém jazyce. Brzy jsme zvládli i to a nakonec v tom byla jedna výhoda: Když okresní hejtmán v Semilech Schiepek nařídil, že i Češi v úřadech musejí mezi sebou korespondovat německy, my už na to byli zvyklí.

Nebylo by „na konec trochu humoru“, jak se říkává?

Humoru zrovna ne, ale něčím radostnějším přece jen zakončím: Vysotiči ochotníci v roce 1925 za velkých obětí si postavili krásnou divadelní budovu Krakonoš. Udělali si velký dluh u Občanské záložny a přesto, že stále a pilně hráli, vybrané vstupné nestačilo ani na úroky. (Také zaměstnanci nemocnice v Krakonoši hráli, vzpomeňme nesmírně pilného člověka pana Pížla). Pan správce nemocnice Horáček s několika vysokými občany se dohodli, že by se bezcenných válečných peněz mohlo využít k oddlužení Krakonoše. Ve správní kanceláři jsme vše promysleli.

Napsali jsme prosebné dopisy vysokým rodákům s tím, že zasláním 1000 korun na konto v občanské záložně se mohou stát zakládajícími členy Krakonoše. Rodáci rádi dali téměř bezcenné peníze na tak krásnou akci, takže dluh byl zaplacen. A my v nemocnici jsme rádi vyrobili legitimace zakládajících členů a zrozeslali je s děkovným dopisem dárčům.“

Co tomu říkáte, přátelé vysokého divadla? Závěr z pera MUDr. Kavana nás nutí k zamyšlení.

Moc mě vyprávění potěšilo. Kdo bude asi příště vzpomínat na léta poválečná, kdo napíše čtvrtou sloku?

Pro dnešek se s vámi loučí vaše nemocnice

Vzpomínka věnovaná 100. výročí léčebny ve Vysokém nad Jizerou.

Červená vážka

Chci o ní vyprávět, a hlavně ji popsat tak moc, že nevím, jak začít.

Vyhléda jsem si lavičku, abych na ní chvíli spočinula. Kdysi snad byla červená, ale žár slunce, déšť a mráz ji změnil - barva z ní téměř zmizela, dřevo popraskalo. Přesto jsem na ní ušedla. Najednou kolem mě prolétlo něco malé, červené. Červená vážka. Přistála na lavičce a s dokonale grácií si o ni opřela konečky roztažených křídel. Malé letadélko. Nevím, kde se vzala, v okolí nebyla žádná voda, ale stará lavičce se jí zřejmě líbila. Přilákaly ji zbytky oprýskané červeně? Na chvíli se tam udomácnila. Velice opatrně jsem si klekla proti ní na zem. Spodní čelisti pohybovala z boku na bok, zdálo se, že našla něco k snědku na té oprýskané barvě. Celou hlavičku měla pestrobarevnou jako klaun. Vypadala moc legračně a moc mile. Nic si ze mě nedělala, nevsívala si mě, takže jsem ji mohla tiše a nehybně dál pozorovat. Byl to zlatý šperk. Velké lesklé oči, trošku chlupatá červená hrud jakoby pokrytá nejjemnějším sametem, zlatá síť křídel protkaná červenými žilkami. Krček zdobil límeček z tenkých chloupků, každý z nich byl na konci okrášlený zlatou kuličkou.

A pak odletěla. . .

Bylo to dávno. Seděla jsem na lavičce u květinových záhonků v léčebně ve Vysokém.

Loni Schweidlerová

Z HISTORIE dávné a nedávné

Kronika Sklenařická

Část 18.

1954

Zdejší občanka Kateřina Hájková z č. 10 setkala se dne 12. 1. s prezidentem A. Zápotockým, který přijel do Vysokého na zotavenou. V místech bývalé německé celnice došli jsme suitu prezidentovu. Napřed šly dvě osoby, potom prezident s chotí, jeho osobní lékař s chotí a vzadu zase dvě osoby.

Hájková: „Dobrý den vespolek, přeji vám všem zdraví a aby se vám zde líbilo.“

President: „Máte to tu krásné.“

Hájková: „Všechno, pane presidente, máme krásné, až na to, že tu máme asi tři darebáky, které bysme měli poslat do dolů. Já vám již jednou napsala a prosila jsem vás, abyste mi poradil, co s nimi mám dělat. To víte, pane presidente, oni mě nemají rádi, jsem Mladoboleslavanka, všechno jim vrazím do očí a oni když vidí, že na mě nemůžou, že se poutivě živím, tak mně dali z vola předpis na dodávku 600 litrů mléka. On byl žirný, krásný, ale dojit nechtěl.“

Pí prezidentová: „To snad není možné, aby vám dali z vola předpis na mléko.“

Hájková: „Skutečně, paní prezidentová, mohla bych to dát černé na bílé.“

24. 1. - zemřel Václav Metelka z č. 4, které přestavěl, zakladatel hasičského sboru, vážený občan, vlivný obecní činitel, školský dozorce, činný v peněžnictví, známý hudebník (basa), výborný hospodář, vyhlédávaný přírodní léčitel (bylinář), včelař, autor zná-

mého mechanického betlému, písmák a vypravěč, ve věku 88 let. Měl výpravny pohřeb ve Vysokém.

27. 1. -29°C - mnoho pramenů, studánek a toků zamrzlo - nouze o vodu. V obecním domě (chudobinec) nelezen zmrzlý v posteli 81 letý A. Kučera, bylinář, specialista na puškvorec, pro který chodil do kraje, a rosičku, za mladších let procestoval Francii, Španělsko aj. země, používá klášterního pohostinství.

Divadlo - ve Sklenařicích po delším odmlčení opět hrají. Tentokrát pod firmou Svazu čl. mládeže sehráli v sokolovně hru o Matěji Kopeckém „Velký komediant“ od J. Janovského. V této hře si zahrály i sklenařické sokolské loutky. Pěkná hra, plná účast. O hru se zasloužili Josef Tomeš, Mil. Hor- ský aj.

Zemřel 84 letý František Mňuk z č. 194 na následky omrznutí nohou ve válce. Mňuk byl svérázný horský občan. Sám si postavil dům i orál pole zvláštním pluhem vlastní výroby. Byl známým pěstitelem ovocných stromů, ovoce rád rozdával. Byl zakládajícím členem Sokola, účastnil se všech sletů, daroval Sokolu prapor. Ten ho nemohl na pohřbu doprovodit, ani čestná stráž v kroji, protože kroje sokolské jsou nyní zrušeny. V okupaci skládal vlastenecké a odbojné písničky, které zpíval svým přátelům. K sokolským sletům se sám učil srbsky, aby mohl se Srby hovořit. Na jednu věc si však nařikal. Když stavěl, zavázal se, že nebude držet slepice, aby neškodily sousedům v poli. Dnešní režim mu bez ohledu na jeho závazek a stáří předepsal dodávku vajec (podle výměry pozemku), které musel za volné (vyšší) ceny koupit a za výkupní (nižší) cenu odevzdat.

I. Řehořová

Vysoké a neonacismus

Od dob, kdy Vysoké bylo poddanským tržním městečkem, uběhla spousta let a mnoho věcí již bylo zapomenuto. I přes to je naše městečko opředeno bohatou historií, o které se mluvílo široko daleko. Chtěl bych ale zareagovat a zároveň apelovat na historii v celku ne tak dávnou. Jistě každý, kdo nezažil hrůzy před více než půl stoletím minulé, alespoň o nich slyšel, neboť zasáhly nějakým způsobem celý svět včetně Vysokého a Vysocka.

Již 53 let uběhlo od ukončení druhé světové války. Někteří z nás si vzpomenu na jedno smutné datum, kdy právě před rokem 23. 11. opustil svůj rodný kraj vysocký bojovník proti fašismu pan Stanislav Haas. Pamatuji se, jak chodil pan Haas vyprávět do školy o partyzánských protifašistických odbojích na Vysocku. Nevím, měli-li podobnou možnost i na jiných školách. Sotva bych si pomyslel, že po necelých padesáti letech bude mít někdo snahu něco podobného fašismu obnovovat a přivolávat.

Od začátku devadesátých let se v ČR buduje celkem silná NAZI scéna s mezinárodními kontakty, která není ani ničím zvláštním ani u nás v Krkonoších a měli jsme se možnost přesvědčit i přímo v ulicích Vysokého.

Během 8 let vzniklo na několik desítek skinheadských hudebních skupin hlásajících rasovou nesnášenlivost a vzniklo mnoho organizací otevřeně se hlásících k myšlenkám nacismu, fašismu a nenávistnému nacionalismu. Některým se již podařilo i oficiálně se zaregistrovat. Přes 7 desítek druhů fanzinů /nelegálních časopisů/ hlásá tyto myšlenky a není ani výjimkou novo-

dobá listina NSDAP, která byla již v novinách uveřejněna.

V červenci 1994 byl skinheady zavražděn v Tanvaldě 17 letý chlapec. O rok později byly problémy se skinheady ve Vysokém a pozadu nezůstalo ani sklenařické Mexiko. Není tomu tak dávné, co si i ve Vrchlabí rasová nesnášenlivost vybrala svoji oběť, která již dávno v pořadí přesáhla číslo 20.

Toto vše není nic nového a bylo to všemožné již napsané, ale že i ve Vysokém existují sympatizanti těchto ideologií a hnutí, to je zarážející, i když ne překvapující. Nedávno se ve Vysokém objevilo pár letáčků proti fašismu, které byly záhy strhané a přelepené samolepkami Hnutí národního sjednocení. Jedná se o hnutí vzniklé v Brně r. 1995. Tato organizace usilovala o zaregistrování a vydává i několik časopisů, kde mimo jiné zpochybňují holokaust, popírají existenci plynových komor atd.

Že toto není jediný příklad přežívajících neofašistických tendencí ve Vysokém, svědčí i nášivka „totenkopf“ nošená jedním mladíkem zdejším. Někteří si možná povšimli i mladíka, který hrdě nosil na rukáve nášivku apartheidu - sedmičkového kříže, používaného ortodoxními fašisty v Africe a později převzatého jako modifikaci hákového kříže. Tentýž mladík měl přes celá záda nášivku Ku-klux-klana lámajícího vaz černochovi, což je myslím bez komentáře.

Chtěl bych jen upozornit, že toto již není záležitost dětské nerozváženosti, ze které dotyční „vyrostou“, Někteří toto štěstí již mít nebudou a určitě není nejmoudřejší, aby zde lidé umírali jenom proto, že měli jiný názor či nevhovující barvu pleti.

Zamysleme se prosím nad svým okolím a nebudme k němu lhostejní.

V Německu to také začínalo celkem „nevinně“.

Přemysl Špráchal

Z náboženského života ve Vysokém

Správa vysoké katolické farnosti se letos po dvěstědevadesátiosmi letech opět dostala do Semil. Během pohnutých dob třicetileté války vysoká fara přišla o faráře a nějaký čas byly vysoká, semilská a řada dalších farností v okolí spravovány farářem až ze Bzí u Železného Brodu. Poté se osamostatnila farnost semilská a vysoká se poprvé ve svých dějinách dostala do správy semilského faráře. To trvalo do roku 1700, kdy 14. června semilská vrchnost obnovila zápisem do desek zemských vysokou faru, což výnosem daným v Praze dne 27. července 1700 potvrdil tehdejší pražský arcibiskup Jan Josef hrabě Breuner.

Letos v pátek 31. července 1998 uvedl do farnosti při společně sloužené mši svaté ve vysokém svatokateřinském kostele odcházející farář P. Krzysztof Zawada, M. S., nového faráře P. Jaroslava Gajdošika, do nedávna kaplana v Tišnově na Moravě a před tím působícího mimo jiné ve Šluknově, Krásné Lípě a Železném Brodě, který po krátkém čase od převzetí duchovní správy vysoké farnosti převzal též správu farnosti semilské, kde se usídlil na děkanství. Nový farář ještě téhož dne předvedl schopnost kázati spatra, když přednesl nepřipravené zdfilé příležitostné kázání ku zlaté svatbě při mši svaté neplánovaně slavené.

Vysoká farnost byla dříve spravována z Jablonce nad Jizerou a poté z Bozkova, odkud byla správa vedena od července 1997, kdy ji převzal P. Jan Jucha, M. S., který ji záhy předal P. Zawadovi, jenž se

však teprve učil češtině, a tak se po celý bez mála rok střídali oba polští kněží ve sloužení bohoslužeb, na něž dojížděli do Vysokého z Bozkova. Namísto Vysokého převzal nyní P. Zawada do duchovní správy Zlatou Olešnici dosud spravovanou z Jablonce nad Jizerou.

V uplynulém roce se ukázalo potěšitelným ekumenické setkávání vysokých křesťanů. Velmi působivá byla novoroční ekumenická bohoslužba konaná za hojné účasti 1. ledna 1998 v 15 hodin ve vysokém kostele sv. Kateřiny Alexandrijské. Krásná hudba připomínala půlnoční mši svatou slouženou v tomto kostele, ale odpolední světlo vytvářelo odlišné prostředí. Bohoslužbu slova sloužil P. Jan Jucha, M. S. z církve římskokatolické a o Duchu Svatém podmanivě kázal Mgr. David Frýdl, duchovní církve československé husitské. Lze se již i přes změnu katolických farářů těšiti na 1. leden 1999, kdy ve stejný čas jako loňského roku, ale tentokrát ve sboru ČČSH s kázáním katolického kněze, se chystá opět ekumenická bohoslužba. Doufáme, že se tak vytváří nová tradice. Dalším podobným vydařeným podnikem byla ekumenická křížová cesta s hudbou rytmické skupiny Pro Tebe z ČČSH z Českých Budějovic konaná 28. března 1998 v 17 hodin v kapli na římskokatolické faře.

M. L. Jakl

SPORT

K 95. výročí Ski klubu ve Vysokém napsal obsáhlé a velice zajímavé vyprávění p. Karel Hampl

1. část

Od založení Českého Ski klubu ve Vysokém nad Jizerou uplynulo 95 let. Sledujeme-li z četných dochovaných dokumentů pozoruhodnou historii tohoto lyžařského spolku, musíme konstatovat, že se zde setkáváme s naprosto mimořádnou kontinuitou, kterou se daří vysokým zachovat téměř po dobu jednoho století. Klub tak patří k nejstarším ve střední Evropě a dnes je rozhodně namístě připomenout události, které souvisely s jeho vznikem, i to, co předcházelo a následovalo.

První pokusy viděla Praha

K prvním pokusům o využití lyží ke sportovním účelům došlo v Čechách za kuriozních okolností. Sledovali je totiž užasli Pražané v lednu r. 1887 na Václavském náměstí. Hlavním aktérem byl tehdy devatenáctiletý syn pražského velkoobchodníka J. Rossler-Ořovský, který v nedočkavosti využil příznivých sněhových podmínek v centru města k „otestování“ lyží právě došlých z Norska. O 5 let později se seznámil s lyžemi vyrobenými již v Čechách řidičí učitel z Dolních Štěpanic J. Buchar. Oba mladí muži se díky společné zálibě brzy seznámili, spřátelili a následně se stali iniciátory založení prvního českého lyžařského klubu mimo Prahu. K tomu došlo v Jilemnici v r. 1895, kdy královský místodržící schválil stanovy Českého krkonošského spolku Ski.

(V Praze působil t. zv. Lyžařský kroužek, později Český Ski Klub, již od roku 1887.)

Sportovní duch členstva je doložen

zprávami o lyžařských soutěžích. Mezi první závody ve stř. Evropě je řazen běžec-ký závod uspořádaný v r. 1893 na Kozinci u Jilemnice. I. Mistrovství Království českého v běhu na lyžích uspořádal ČSK Praha v r. 1896 ve Stromovce. Tyto mistrovské závody se pak konaly každoročně až do I. světové války a měly již od svých prvních ročníků mezinárodní charakter. Rychle také přibývaly úspěšné starty českých lyžařů v sousedním Rakousku a Německu. Informuje o nich B. Peka v historickém přehledu uvedeném v jubilejní ročence vydané lyžařským svazem v r. 1933.

Komentář k jednomu z takových sportovních klání stojí za očitování:

„Hron a Višňák zúčastnili se rakouského derby lyžařského na Semeringu. V závodě na 40 km Hron intrikami vylosován jako první. Norové obsadili 3 prvá místa, pak přijel Hron a teprve za 20 minut po něm prvý Rakušan. Jelikož Norové jeli ve zvláštní kategorii, měl Hron býti vítězem a měl dostati skvostnou cenu asi za 1600 předválečných korun. Na nátlak rakouského obecnstva byl však prohlášen druhým. Předseďa rakouského Ski Verbandu Brath se mu omluvil, do Čech oznámil, že byl prvý a dal mu K 100,- na zakoupení ceny. Zaplatil mu pobyt 14 dnů ve Vídni a fiakr.“

Psal se rok 1898. Jak vidno, peníze ohrožovaly sportovní etiku již před 100 lety.

Jak to začalo ve Vysokém

Objektivních informací, které by nám pomohly utvořit si představu o tom, jak se lyžovalo na konci minulého století na Vysokou, je málo. Kromě humorných „ski-jáckých poudaček“ a několika fotografií nejasného data lze vycházet jen z ojedině-

lych pramenů. Jedním z nich jsou vzpomínky úspěšného vysokého závodníka J. Doubalíka, otištěné v již zmíněném jubilejním svazové ročence (1933).

J. Skrbek píše: „Byli jsme jako první Vysokáci na horách v únoru 1899 s P. Jos. Voborníkem, vysokým kaplanem, dobře známým nejstarší generací lyžařské. Jeli jsme v kloboucích, ve svrchníku, vysokých botách s jednou holí s talířem a kovovou špičkou jako na medvědy. Čtyři v páte ohnuté rezervní rákosky jsme měli každý v kapsách. (Rákosové vázání bylo velmi poruchové. Pozn. K. H.) Dojeli jsme až do Labské boudy a přes Rezek zpět.“

Zdatnost a odvaha těchto lyžařských průkopníků dnes lidem známým věci musí vyrážet dech.

Mezi údaji z posledního roku minulého století uvádí Pekův historický přehled 2 lakonické věty: „1899 - Mezinárodní závody konány ve Vysokém. Od tohoto roku počal se cvičiti ve Vysokém pilné skok.“ Vzhledem k tomu, že se o těchto závodech ani o skokanských aktivitách nezmiňuje ani J. Skrbek, ani renomovaný lyžařský historik dr. Kulhánek ve svých spisech, lze vážně pochybovat o serióznosti výše uvede-
ných údajů.

Pokračování přístě

Karel Hampl

ZPRÁVA ZE ZASEDÁNÍ SKI KLUBU

Na slavnostní schůzi konané 28. listopadu v novém zařízení TJ v vleku se ve vzpomínkách vrátíme 95 let zpět. Do doby počátků organizovaného lyžování, doby vzniku Českého Ski klubu ve Vysokém nad Jizerou. Připomeneme si činnost našich

slavných předků, organizátorů a závodníků klubu od jeho založení až po dnešní lyžařskou současnost.

Jak to vlastně začalo?

O prvních lyžích u nás ve Vysokém píše učitel Josef Doubalík. Vzpomíná: Jízda na lyžích v našem městě byla počata v zimě roku 1893. Nevím určitě, kdo první lyže k nám přivezl. Já jsem viděl první divoká dřeva o vánocích roku 1893 u Zemánků. Lyže měl také pan notář Holley a my studenti se učili na lyžích, které pro své syny udělal starý František Rón. Lyžařů pomalu přibývalo, až byly pořádány také výlety do okolí. „Píše se 13. února roku 1903. Den, kdy zásluhou vysokých závodníků a přátel lyžování je ustaven Český Ski klub /ČSK/ ve Vysokém nad Jizerou. Datum, významné nejen pro vysoké lyžaře a Vysoké, ale v nadsázce i pro celé lyžařské hnutí. Po pražském ČSK a Českém krkonošském spolku Ski /ČKSS/ v Jilemnici zde stojí třetí český klub, potřebný k založení Svazu lyžařů v Království českém, prvního národního lyžařského svazu na světě. Úsilím velikánů českého lyžářství, Josefa Rösslera-Ořovského a Jana Buchara se rok 1903 tak stal i díky Vysokému mezníkem v dějinách světového lyžování.“ Ve zprávě zatimního jednatele klubu učitele J. Doubalíka se o tom píše: „Dne 1. února 1903 přičiněním pana Buchara, předsedy ČKSS v Jilemnici a p. Rösslera-Ořovského - předsedy ČSK Praha - byly u nás mezinárodní závody na lyžích. Z vysokých jezdců Bohumil Janda, Václav Janda a Josef Doubalík měřili své síly s cizími závodníky a dobyli celkem jednu druhou a tři třetí ceny. Na počátek je to zajisté dosti dobrý úspěch. Závody se

všeobecně jak jezdcům, tak i divákům líbily. Den byl krásný, slunný a sněh dosti dobrý. Dle přehnaného udání jistého německého sportovního listu bylo prý ten den u nás na 5000 diváků. Dle odhadu správného asi 2000 až 3000. Hned po závodech vznikla v několika hlavách u Hrdých myšlenka založit také ve Vysokém klub lyžařů. Pánové Měčíř, Voborník, Soukup, K. Brož a bratři Doubalíci /Oldřich a Josef/ svolali na 13. února schůzi všech lyžařů do hostince u Hrdých. Tam asi od 30 jezdců a přátel tohoto sportu ujednáno ustaviti klub, jemuž dáno jméno Český Ski klub ve Vysokém nad Jizerou. Páni Buchar a Rössler nám ochotně při tom radili, zapůjčovali stanovy, dle kterých jsme v následující schůzi vypracovali stanovy nové, které byly zadány ke schválení. Bylo zakoupeno razítko a klubovní odznaky. Za spolkovou místnost byl vyhlédnut hotel u Hrdých. Schůzi konalo se více, předplacen časopis Sport a hry. Konečně byly stanovy schváleny a náš klub konal svou první řádnou valnou hromadu dne 28. října 1903 /symbolické datum/. Přijato, aby svaz byl utvořen a za sídlo navrhne Jilemnici. Schůze svazová ustanovena na 8. listopadu ve 2 hod. v Jablonci. Jednolhasně na návrh předsedy p. Měčíře zvoleni za své zásluhy o náš klub čestnými členy páni: Jan Buchar a Josef Rössler. Heslo: „JEN DO TOHO!“

Takto se dle jednatelské zprávy zrodil třetí lyžařský klub Království českého a s ním pak 21. listopadu v hotelu Ráj v Jablonci n. J. posléze i Svaz lyžařů. Členové klubu podnikají výlety na lyžích, pořádají veřejné závody. V počátcích většinu mezinárodních závodů svazových, na kterých naši závodníci obsazují převážně první místa. Největší úspěchy sklízí učitel Josef

Jodas, náš tehdejší nejlepší závodník. Úspěšní jsou J. Doubalík, J. a V. Jandové, Vojtěch Josífek s rodinou, Ant. Bartoň st., Jos. Mařatka, V. Hlušíčka, první mistryně svazu M. Skrbková, sl. Havlíčková a další, neméně dobří. Později Jos. Strnad, Jos. Hrubý, Jos. Trajvald, Jos. Kučera, Metelková a už i junior Karel Koldovský.

Vysoké se stává stále známější lyžařské místo. Nedostává se zde však dostatek noclehů, a proto staví klub zásluhou tajemníka Oldř. Doubalíka a rady Práška svoji Ski chatu. První světová válka rozvoj brzdí, ale po čtyřech letech je činnost klubu obnovena a přichází další slavná éra Vysokého. Josef Bím, K. Koldovský a Bohuš Josífek se zapisují nesmazatelně mezi nejlepší tehdejší lyžaře a docílují úspěchů v cizině. K nim do čtveřice se připojuje Luděk Petruška. Dále Jos. Josífek, Jos. Franz, bratři Duřkové, Karel Hnyk, Petříček, Havel a již i Ant. Bartoň ml. Zažíváme snad nejslavnější léta, kdy výstavy cen získaných klubovými závodníky přitahují značný zájem veřejnosti a závody navštěvovány tisíci diváků.

Přichází čas Ant. Bartoně ml., lyžaře, který nejenže pro klub získal vavříny největší, /na ZOH 1932 v Lake Placid v Americe nejlepším Středoevropanem/ ale zůstal svému klubu také jako jediný věrný a nikdy ho neopustil. Slávu klubu šíří také jeho vrstevníci. Výborný Vítězslav Pech, A. Hartig, Holubec, Mílek Skrbek, Miloslav Chlum, Neřuka a další. Po ohromných klubových úspěších a v očekávání dalších skvělých sezón potkává naše nejlepší závodníky, Jos. Zemana a mistra A. Bartoně, těžký úraz. První při tréninku a druhý při jízdě na kole, jsou oba těžce zraněni a slibná závodnická kariéra pro ně končí. Klub postihuje krize.

Nemůžeme nabídnout dostatečné finanční zázemí a dochází k přetahování našich závodníků do bohatších klubů. Po snad nepodařenějším roce se ocitá klub téměř bez závodníků. Po třicetileté nepřetržité práci ve výboru klubu odstupuje zklamáný jeho dlouholetý jednatel, přední závodník, zakladatel klubu a lyžařského svazu, učitel Jos. Doubalík. Nejúspěšnější epocha klubu končí a téměř ustává jeho činnost.

Druhá světová válka znamená úplný zákaz závodů. Skokanský můstek u Vojákovy mlýna padá. Oba lyžařští naši instruktoři K. Koldovský a J. Doubalík umírají rukou gestapa. Pořádá se jen první ročník vzpomínkového závodu Postaru v r. 1941. Ve 44. roce při našem klubu je založen odbor kopané a započato s výstavbou hřiště a následně kabin na hřišti.

Pokračování příště.

Jiří Doubalík

KČT

AKCE ZÁŘÍ- ŘÍJEN

1. Jižní Čechy - kombinace způsobu přesunu od 4. - 9. září

Odjíždíme z Vysokého v pátek odpoledne do jižních Čech-obec Nová Pec. Po několika letech přichází na řadu stavba stánů. O to by ani nešlo, ale docela slušně přišlo, a o to je to zajímavější.

V místní restauraci je příjemno a zbytek noci prožíváme v pohodě.

Ráno je budíček a odjíždíme k Soumarskému mostu. Dojednáme zapůjčení kanoí a pro nás suchozemce začíná krásný den plný překvapení. Sluníčko nám příjemně svítí, ale ne dlouho. Po obědě přicházejí mraky a poslední dvě hodiny jedeme ve slušném dešti. Délka trati od Soumarského mostu do Nové Pece je 30 km a máme toho plné zuby. Krásný zážitek prožili též účastníci, kteří kus cesty po převrácení lodě šli po dně Vltavy. Večer znavení uleháme do stanů a za stálého deště usínáme.

Ráno opět hezké počasí a s radostí odjíždíme na pěší túru.

Vláčkem se přepravujeme do Nového údolí. Dále pokračujeme pěšky na Trístoličník-1320 m. Zde nám opět počasí přestává přát.

Mraky nám zcela znemožňují výhled. Nic naplat, pokračujeme dále na Trojmezí. Zde obdivujeme hraniční sloup mezi ČR, Rakouskem a BRD. Pokračujeme k Plešnému jezeru. Zde je na chvíli hezky. Cestou kolem Schwarzenberského kanálu začíná opět pršet, a to skoro až do cíle do Nové Pece. Délka trasy je 31 km.

Ráno, to je již pondělí, po vydatném balení stanů odjíždíme na vyhlídkovou cestu za krásami přírody.

1. zastávka přehrada Lipno
2. zastávka Čertova stěna
3. zastávka Vyšší Brod - Klášter
4. zastávka hrad Rožumberk

Opět překvapení, když je pondělí, hrady jsou uzavřeny, a tak hurá na oběd a k další zastávce, již poslední - Svatý Kámen - poutní kostel Panny Marie Sněžné. Pokračujeme do cíle cesty do Dobré Vody. Půjčujeme si kola na připravovanou túru pro další den. Zde nastala černá hodinka pro Jirku, který po 150 m jízdy těžce havaroval a zbytek putování strávil v Českých Budějovicích

v nemocnici. Za to se ale svezl sanitou první pomoci. Trochu smutní se vydáváme na pěší túru 9 km, směr Kraví Hora 953 m, Staré Hatě - Hojná Voda.

Úterý - je celodenní cyklo akce - Dobrá Voda - Hojná Voda - Stropnice - naučená stezka Terčino údolí - Nové Hrady a dále do Rakouska, Gmund-Naturpark, Blockheide - České Velenice - Dobrá Voda. Trasa měřila 80 km. Den zcela vydařený.

Středa - autem do Zamberku - prohlídka hradu, který je po rekonstrukci, včetně okolních stavení. Stojí to za to. Každému doporučujeme. Zajíždíme do Budějovic. Jirka je zdravý, i když si je málo podobný, a všichni pohromadě jedeme k domovu. Tato akce se zúčastnilo 11 turistů. Závěrem je nutno dodat informaci o Pavlovi a Liborovi, kteří svou kombinaci cest najeli celkem 240 km na kolech.

2. akce Výlet do Jizerských hor Sobota 10. října

Počet účastníků 15. Ráno odjíždíme do Hejnic. Pěšky dále pokračujeme k vodopádu Štolpich - na vrchol Ořešníku a zpět do Hejnic. Po dobrém obědě a prohlídce poutního kostela pokračujeme autem do Oldřichovského sedla. Dále pěší túra přes Lysé skály - Loupežnický hrad - Oldřichov Háj. Zde nás pronásleduje dešť a hatí nám další putování. Odjíždíme k domovu. Celkem jsme ušli 27 km.

Turistický rok byl letos bohatý. Na ten příští zveme všechny, kteří milují přírodu a její krásy.

J. Libal

ZPRÁVA O ČINNOSTI cyklistického oddílu ve Vysokém nad Jizerou

Již druhou sezonu funguje při Klubu českých turistů ve Vysokém nad Jizerou cyklistický oddíl. Zatímco v sezoně 1997 jsme toho příliš nenajezdili, protože oddíl teprve začínal fungovat, v roce 1998 se situace poněkud změnila. Především se vytvořila skupina dětí, která má o cyklistiku zájem, a velká většina ji pojala jako letní přípravu na zimní lyžařskou sezonu. Dalším pozitivem v letošní sezoně bylo to, že se do činnosti oddílu zapojili i dospělí (Pavel Šalda ml. a Karel Burgermeister ml.) což přispělo ke zvýšení bezpečnosti i možnosti podniknout delší vyjíždky.

V letošní sezoně jsme začali již začátkem dubna a činnost jsme ukončili v září. Za tuto dobu jsme najezdili 922 kilometrů. Tréninky probíhaly každé úterý a čtvrtek od 17,15 hod. a o víkendech nepravidelně podle počasí a časových možností dospělých. Podnikli jsme výlety na Myší skálu, na Štěpánku, Mumlavské vodopády, zříceninu Navarov, Dvoračky a projezdili jsme nejbližší okolí Vysokého n. J. (Celkem 38 akcí). Mezi neaktivnější členy oddílu patří: Jakub Durdá, Ondřej Šaska, Šárka Kořínková, Lucie Šaldová, Jakub Vondra a Eva Kučerová, dále s menší účastí následují Ondřej Schmoranz, Jakub Fedorko, Lukáš Poloprutský, Rostislav Šalda, Karel Bárta a Tomáš Tichánek.

Závěrem bych chtěl podotknout, že nový nábor dětí bude probíhat začátkem sezóny 1999 (pravděpodobně v dubnu) a vše bude upřesněno ve vývěsce TJ. Případné zájemce bych chtěl upozornit, že je potřeba přílb, horské kolo v dobrém technickém stavu a souhlas rodičů.

Protože se od začátku fungování oddílu členská základna rozrostla, chystáme se v příštím roce podniknout výlet do Českého ráje a Jizerských hor. Také bychom se chtěli zúčastnit závodů. Zda se tyto plány podaří naplnit, není ještě jisté, protože oddíl nedisponuje v současné době žádnými finančními prostředky, které by tyto akce zajistily.

Věřím, že budeme stejně dobře fungovat i v příštím roce a že se ve spolupráci s TJ a rodiči podaří uskutečnit naše cíle.

CYKLISTICE ZDAR

PharmDr. Dalibor Durdá

Společenská kronika

* Poděkování * * *

Vážení, dovolte, abych Vám jménem své maminky Bohuslavy Rumlové poděkovala za květiny i dárky, které jste ji poslali k jejím jubilejním 95. narozeninám. Velice ji vše potěšilo. Zvláště však přítomnost paní Mejnarové, se kterou se zná již léta a která jí byla velmi nápomocna po úraze. Setkání bylo velmi milé. Rovněž chci poděkovat pí učitelce Hnykové za uveřejnění gratulace ve Větrníku. Paní učitelka byla tak laskava a chtěla zachytit i rozhovor s maminkou. Bohužel, nebylo to možné, protože moje maminka byla postižena malou mozkovou příhodou, jejíž následky nejsou stále zlikvidovány. Ale i přes to měla maminka radost z toho, jaký zájem se o ni projevuje. I já jsem Vám za vše vděčna a jsem se srdečnými pozdravy

Daniela Musilová-Rumlová, dcera

PS:

A moc Vám přeji, aby se vám práce dařila

Vzpomínáme

Už to byl rok

Vážení čtenáři Větrníku, dovolte mi malou vzpomínku na dobrého člověka a veselého souseda, pana učitele Petra Hnyka, který loni 10. listopadu odešel.

Každý rok k svátku a narozeninám jsem dostávala půvabný obrázek s přáními. Nikdy nezapomněl. Až loni v létě, kdy už malovat nemohl. Už do mé sbírky nic nepřibývá.

Kolik přátel a známých svým obrázkem obdaroval. Jeho jemné akvarely vždycky oslavovaly naše Vysocko, milované Krkonoše, náš kraj s kostelíky, kapličkami a barokními sochami. Měl v sobě jejich barvy v každém ročním období. Kvetoucí jaro se zbytky sněhu na Kokrháči, krátké horské léto, kdy okna byla dokořán a plnými doušky proudilo do domovů hřejivé slunce. To sedával u klavíru a všem nám sousedům, kteří jsme pracovali nebo odpočívali na zahrádce, hrál písně svého i našeho mládí, které dotvářely pohodu poklidného odpoledne.

Na sklonku léta, kdy se blížil podzim, vytvářel obrázky plné zlatých barev. To nastartoval svůj moped, odjel do lesů a při návratu jsme prohlíželi a obdivovali houbářský úlovek v tašce nebo košíku. To už nebyl takový žár a příjemné se sedělo u Hnyků za domem. Vzpomínalo na mládí, zmizelé obličeje a jejich příhody, na vysoké „figurky“, ale nechybělo ani povídaní o literatuře, divadlech, filmech a ostatní kultuře.

Když přišly svátky Všechny svatých a Dušiček, uzavřela se okna i dveře, aby přicházela zima nelezla do domů. To už Petr maloval krajinu zasněženou a vánoční.

Když přišla doba důchodu a rozloučil se ze školou, nebyl jen u svého malování, ale byl i jinak veřejně činný. Byl několikaletým předsedou Muzejní rady a desítky našich

zemřelých při rozloučení v husitském sboru doprovodil hrou na harmonium na poslední cestu.

Už to byl rok, co osiřel klavír, dozněly jeho písně, štětky oschly a paleta se zavřela.

Jiřina Doubalíková

Vzpomínka deštivá

Je pozdní letní večer. Sedím na zemi u malého stolečku se svíčkou, mám pootevřené okno a zjitřené smysly. Slyším, jak venku prší, kapky kapou na střechu a mně se vrací snad všechny deště mého života.

Šli jsme tenkrát s dědou na procházku, bože na kolika procházkách ten člověk se mnou byl?! a šli jsme na Trojánky - osadu nepřilíží daleko od Vysokého. Z dětské perspektivy se mi ta cesta zdála neskonale dlouhá. Začalo pršet a pršelo tak mocně, že jsme s dědou byli v minutě promoklí až na kůži. Schovávali jsme se v lese pod větvemi a mezi stromy a pak se v mé paměti rozsvěčují už jen veliké červené kuličky bezinek. Cvak. Zhasly.

Běžová šustáková bundička na zip a manžestrová čepice s kšiletem, tak vypadá děda na jedné z mých četných pohlednic. Miloval dešť, jeho zvuk, vůni a účinek. Stejně tak miloval půdu „v našem starém hradě.“ Je to půda pod štítem střechy, kam jsme chodily s babičkou všeset prádlo a také vytírat, když stará střecha protekla. Tam je dešť slyšet nejlip. V létě se tam kumuluje teplo tak, že se nedá dýchat, a pak, z ničeho nic se obloha zatáhne, začne foukat vítr a první kapka lupne o střechu. Přidají se další a dešť praská na střeše, rachotí a přináší uvolnění. Vyvolává pocit bezpečí, že ještě stále je kam se před ním ukrýt. Když došumí poslední jeho vlna, nastane klid, jen ulicemi podél domů teče potok a splachuje listí, seno, papíry, špinu. Je po dešti.

Tady v Praze je dešť jiný. Na podvečer se jinak barví. Zvuk tramvají mu dodává velkoměstskou pýchu a ubírá romantiku. Přesto tu je. Tiší bolest a zároveň ji vyvolává.

Valerie Hnyková

♦ Výročí ♦ ♦ ♦ ♦ ♦

Helkovice

- 10. 11. Nosková Alice 71 let
- 25. 12. Vrkoslav Josef 72 let

Horní Tříč

- 01. 11. Grosman Josef 93 let
- 09. 11. Chmelík Jaroslav 84 let

Sklenařice

- 17. 11. Holubová Jiřina 71 let
- 28. 11. Jeníková Běla 77 let
- 18. 12. Hartych Miloslav 74 let
- 31. 12. Habová Marie 77 let

Stará Ves

- 12. 11. Štěpánek Stanislav 72 let
- 01. 12. Kluc Miroslav 76 let
- 18. 12. Babec Josef 71 let

Vysoké nad Jizerou

- 05. 11. Holá Anna 95 let
- 10. 11. Nečasová Anna 80 let
- 13. 11. Farský František 73 let
- 16. 11. Ducháčková Růžena 86 let
- 17. 11. Ceřová Milada 79 let
- 22. 11. Šourek Jiří 70 let
- 23. 11. Vašíčková Milada 79 let
- 03. 12. Hladík Vladimír 73 let
- 10. 12. Tichá Vilemína 75 let
- 12. 12. Soukupová Milada 75 let
- 18. 12. Kramář Václav 70 let
- 21. 12. Kubíčková Lidmila 78 let
- 24. 12. Junková Zdenka 74 let

25. 12. Sziganová Antonie 88 let
30. 12. Chvalina Miloslav 91 let
31. 12. Soukup Josef 77 let

Svatby

31. října uzavřeli sňatek Hana Metelková a Pavel Skalský z Vysokého nad Jizerou
Hodně štěstí

Narození

27. října se rodičům Simoně Pavelkové a Jiřímu Horáčkovi narodil syn Jiří
3. listopadu se manželům Vladimíře a Martinovi Hnykovým z Vysokého n. J. narodila dcera Michaela
17. listopadu se manželům Aleně a Pavlu Votočkovým ze Sklenařic narodila dcera Pavlína
Blahopřejeme

Zemřeli

11. 9. 1998 zemřel ve věku 91 let pan Bedřich Grosman
19. 10. 1998 zemřela ve věku 48 let paní Věra Ackermannová
11. 11. 1998 zemřela ve věku 67 let paní Josefa Nosková

Odešel poslední mistr svého cechu

Dne 11. září zemřel známý a také poslední výrobce vysokých bačkor, p. Bedřich Grosman. Prožil bohatý a plodný, práci naplněný život ve Sklenařicích, dočkal se zlaté a diamantové svatby, po níž

s manželkou odešli na odpočinek do vysokého penzionu pro seniory. Moc se tam jemu i jeho ženě líbilo. Společně oslavili se všemi obyvateli penzionu jeho 90. a 91. narozeniny a pak Osud pokynul a on musel odejít. Čest jeho památce.

Manželka i děti s rodinami děkují všem, kteří se s panem Grosmanem přišli rozloučit, a všem obyvatelům penzionu za přátelskou atmosféru, v níž oba manželé strávili poslední společné roky.

Poděkování

Dne 19. října nás navždy opustila ve věku 48 let naše kamarádka, účetní Městského úřadu ve Vysokém n. J. paní Věra Ackermannová.

Přesto, že již není mezi námi, stále zůstává v našich myslích a vzpomínkách. Její dlouholetá práce pro město a především pro městský úřad je příkladem pro všechny, kteří s ní pracovali.

Kdo jste ji znali, vzpomeňte! Čest její památce.

Zaměstnanci MěÚ ve Vysokém n. J.

Rodina paní Ackermannové děkuje všem, kteří paní Věru doprovodili na poslední cestě, i za všechny květinové dary.

Kdo jste ji měli rádi, nezapomeňte.

Chtěli bychom upřímně poděkovat všem, kteří se v tak hojném počtu přišli rozloučit s naší drahou manželkou, maminkou, babičkou a sestrou Josefou Noskovou. Zvlášť děkujeme Mgr. Davidu Frýdlovi a panu Jindřichu Maturovi za pěkná slova útěchy. Také děkujeme za květinové dary a projevy soustrasti.

Zarmoucená rodina

Firma DARRE s. r. o. - výrobce nábytku

Jablonec nad Jizerou 540

PŘIJME:

konstruktéra

pracujícího v systému CAD

(konstrukce 2D a 3D)

základní předpoklady:

- kreativní myšlení ●
- operativní přístup ●
- systémová práce ●

vedoucího skladu materiálu

základní požadavky:

- oprávnění k používání vysokozdvíž. vozíku ●
- smysl pro pořádek ●
- operativní přístup ●
- znalost práce na PC ●